

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να μιλάς ευγενικά με το «σεις» και με το «σας».
- ✓ Να μετράς τις συλλαβές που έχουν οι λέξεις.
- ✓ Να αλλάζεις τη σημασία μιας λέξης αλλάζοντας τη θέση του τόνου της.

- ☀ Παρατήρησε τις εικόνες.
- ☀ Διάβασε αυτά που λέει το παιδί.
- ☀ Μιλάς με τον ίδιο τρόπο σε ένα γνωστό σου άνθρωπο και σε έναν άγνωστο;
- ☀ Τι σημαίνει «μιλώ με το **σεις** και με το **σας**»;

1

Σήμερα η Χαρά ξεκίνησε μόνη της και έφτασε πιο νωρίς στο σχολείο. Περιμένοντας να χτυπήσει το κουδούνι, κάθεται στο παγκάκι της αυλής και διαβάζει ένα παραμύθι. Η Γαλήνη την πλησιάζει...

– Καλημέρα, Χαρά! Τι διαβάζεις;

– Καλή **σου** μέρα! Διαβάζω ένα βιβλίο που μοιάζει με παραμύθι. Το λένε «Η Σερενάτα για το Κανταδοχώρι».

– Διάβαζε φωναχτά, να ακούω και εγώ!

Η Σερενάτα για το Κανταδοχώρι

Η Σερενάτα έχει ένα κρυφό όνειρο. Πώς θα ήθελε να γίνει ένα μουσικό σχολείο και στο δικό της χωριό! Να, κάτι σαν ωδείο!

Δε δίστασε, λοιπόν, να χτυπήσει πρωί πρωί την πόρτα του δημαρχείου.

– Καλημέρα **σας**, κύριε Προεδράκη, είπα με όλη της την ευγένεια η Σερενάτα.

– Ποιος καλός άνεμος σε φέρνει τόσο νωρίς στο γραφείο μου;

– Η αγάπη μου για τη μουσική. Βρήκα το θάρρος και ήρθα σε **σας**, γιατί όλη νύχτα δεν έκλεισα μάτι.

– Σοβαρέψου Σερενάτα! Τι προσπαθείς να μου πεις;

– Όπως **σας** είπα, όλη τη νύχτα συλλογιζόμουν... Πώς είναι δυνατόν ένα χωριό σαν το δικό μας, με τέτοια ιστορία, να έχει ξεχάσει τη μουσική; Μήπως ήρθε η στιγμή να της χαρίσουμε ένα σπίτι;

– Μουσική; Ιστορία; Σπίτι; Τι είναι όλα αυτά που μου αραδιάζεις! Εδώ εγώ καίγομαι στη δουλειά και εσύ μου μιλάς για άλλες εποχές... για περασμένα μεγαλεία. Σαν τότε που παίρναμε το μαντολίνο και κάναμε καντάδες... αχ... άλλες εποχές!

– Όστε για σας η μουσική είναι περασμένο μεγαλείο... η μουσική που ομορφαίνει τη ζωή μας, εκείνη που κάποτε χάριζε το γέλιο στα πρόσωπά μας... για σας είναι ένα τίποτα!

Μάρω Θεοδωράκη, «Η Σερενάτα για το Κανταδοχώρι»,
εκδ. Ελληνικά Γράμματα, εικονογράφηση Νικόλας Ανδρικόπουλος

Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρώτη πρόταση του κειμένου.

2

Η δασκάλα πρόσεξε τη Χαρά που διάβαζε το παραμύθι και, μόλις μπήκαν στην τάξη, ρωτά τα παιδιά...

Δασκάλα: – **Σας** αρέσουν τα παραμύθια;

Παιδιά: – Ναι! Ναι! Πολύ!

Χαρά: – Κυρία, **εσείς** διαβάζετε παραμύθια;

Δασκάλα: – Ναι, μου αρέσουν πολύ, γιατί με ταξιδεύουν σε χώρες φανταστικές.

Λουκάς: – Εμένα μου αρέσει όταν μου τα διαβάζουν άλλοι.

Δασκάλα: – Καλό είναι να τα διαβάζετε και μόνοι **σας**.

Λουκάς: – Κυρία, κυρία, θα μας διαβάσετε **εσείς** ένα παραμύθι στην τάξη;

Πρόσεξε τις λέξεις με τα έντονα γράμματα στους διαλόγους 1 και 2.

Πώς μιλά η Χαρά στη Γαλήνη και πώς στη δασκάλα της;

Πώς θα μιλούσαν μεταξύ τους η Χαρά και η Γαλήνη, αν ήταν μεγάλες στην ηλικία και δε γνωρίζονταν;

Πώς θα μιλούσε η Σερενάτα στον κύριο Προεδράκη, αν δεν ήταν ευγενική;

Μάθε να γράφεις **σωστά** την υπογραμμισμένη φράση του διαλόγου 2.

- 3** Διάβασε ξανά την ιστορία της Σερενάτας, ψάξε, βρες και γράψε **στο τετράδιό σου** τρεις φράσεις με το **σας** που λέμε από ευγένεια.

Άλλοι είναι ευγενείς, άλλοι είναι αγενείς, στις ασκήσεις σου θα βρεις ποιος μιλά με το «σεις».

Πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στις σελίδες 11 και 12 και κάνε τις **ασκήσεις 1, 2 και 3**.

- 4** Όταν η Χαρά γύρισε στο σπίτι μετά το σχολείο, η μητέρα της της ζήτησε να πάει στο ταχυδρομείο, για να στείλει ένα γράμμα στη θεία της. Η Χαρά και η Βάγια ξεκίνησαν να πάνε παρέα.

Στο ταχυδρομείο είχε πολύ κόσμο. Περιμένοντας τη σειρά τους, κοίταζαν τριγύρω. Για να περάσει η ώρα, σκέφτηκαν να παίξουν ένα παιχνίδι...

Αν θέλεις να μάθεις ποιο παιχνίδι έπαιξαν μέσα στο ταχυδρομείο, πήγαινε στη σελίδα 12 στο **Τετράδιο Εργασιών**, στην **άσκηση 4**.

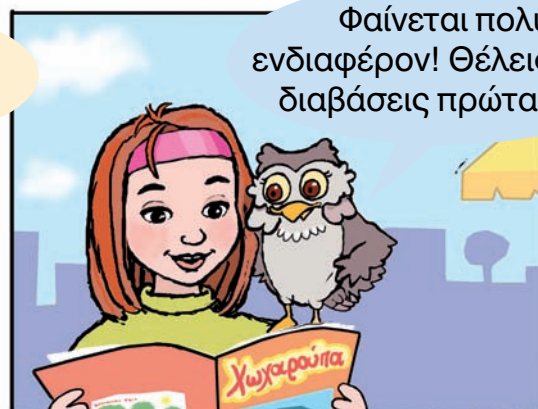
Φεύγοντας από το ταχυδρομείο, η Βάγια σταμάτησε ξαφνικά στο περίπτερο.

Α! Κοίτα, το καινούριο τεύχος του περιοδικού «Χωχαρούπα»! Έχεις λεφτά να το αγοράσουμε;

Έχω! Πρέπει να φτάνουν!

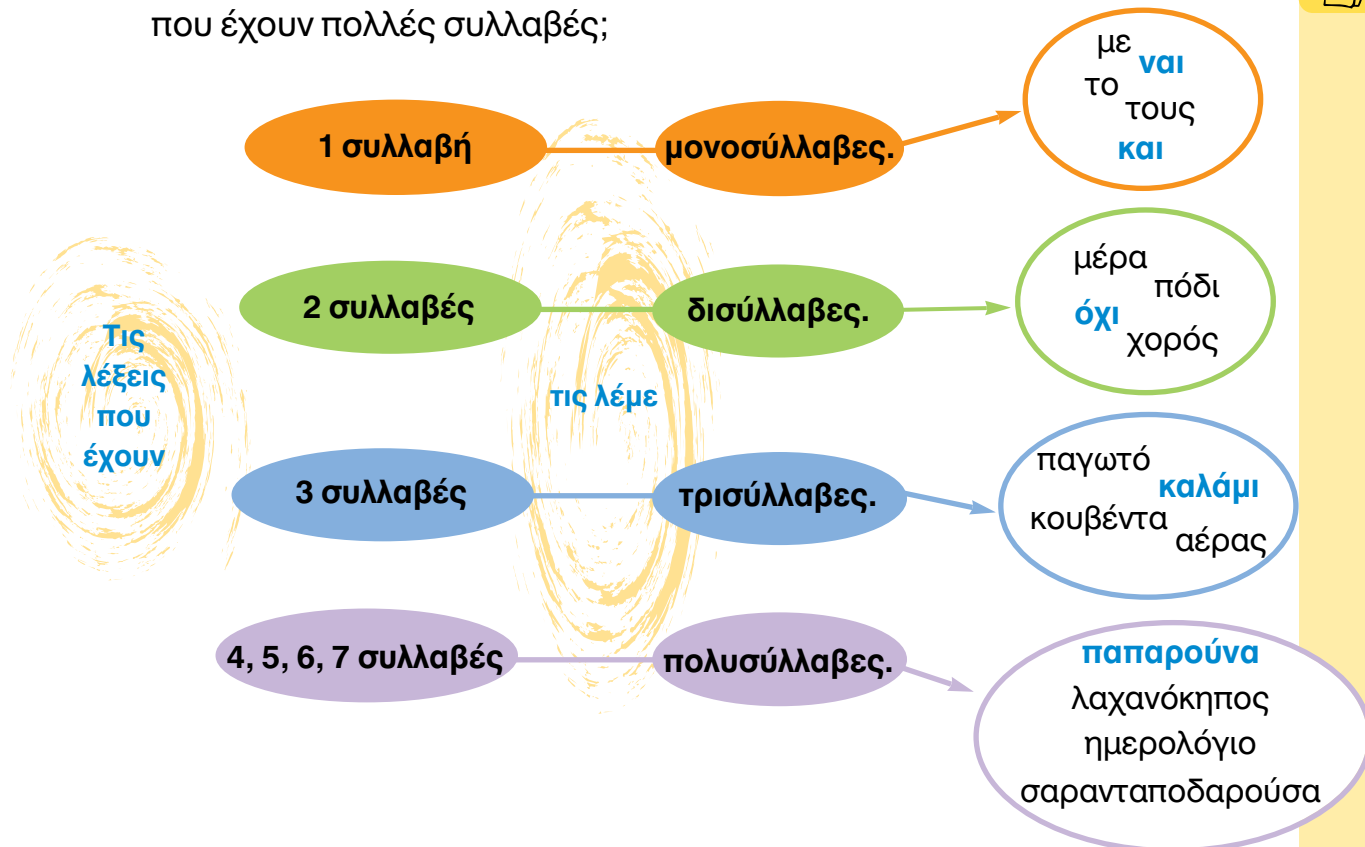
Φαίνεται πολύ ενδιαφέρον! Θέλεις να το διαβάσεις πρώτα εσύ;

2. Με το «σεις» και με το «σας»

- 5 Η Χαρά και η Βάγια παίζουν μετρώντας τις συλλαβές των λέξεων. Να τους πούμε πώς λέμε τις λέξεις που έχουν λίγες και πώς τις λέξεις που έχουν πολλές συλλαβές;

Μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις: **ναι, και, όχι, καλάμι, παπαρούνα.**

- 6 Ας διαβάσουμε το ποίημα του Γιάννη Ρίτσου και ας χρωματίσουμε **πορτοκαλί** όσες λέξεις έχουν μία συλλαβή, **πράσινες** όσες λέξεις έχουν δύο συλλαβές, **γαλάζιες** όσες έχουν τρεις συλλαβές και **μοβ** όσες λέξεις έχουν πάνω από τρεις συλλαβές.

Πρωινό άστρο

Κοριτσάκι μου,
θέλω να σου φέρω
τα φαναράκια των κρίνων
να σου φέγγουν τον ύπνο σου...
...Κοιμήσου κοριτσάκι.
Είναι μακρύς ο δρόμος.
Πρέπει να μεγαλώσεις.
Είναι μακρύς, μακρύς,
μακρύς ο δρόμος...

Γιάννης Ρίτσος

7

Διάβασε τώρα την πρώτη στροφή από το ποίημα του Ζαχαρία Παπαντωνίου και χρωμάτισε **πράσινες** τις λέξεις που τονίζονται στην τελευταία συλλαβή, **κόκκινες** τις λέξεις που τονίζονται στην προτελευταία συλλαβή και **μπλε** αυτές που τονίζονται στην τρίτη από το τέλος συλλαβή.

Ο παπαγάλος

Σαν έμαθε τη λέξη κ α λ η σ π έ ρ α ο παπαγάλος, είπε ξαφνικά: «Είμαι σοφός, γνωρίζω ελληνικά. Τι κάθομαι εδώ πέρα;»

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Στο **Τετράδιο Εργασιών**, στη **σελίδα 13** και στην **άσκηση 5**, θα βρεις χρωματιστές λέξεις να αντιγράψεις.

Μάθε να γράφεις σωστά τους δύο τελευταίους στίχους του ποιήματος.

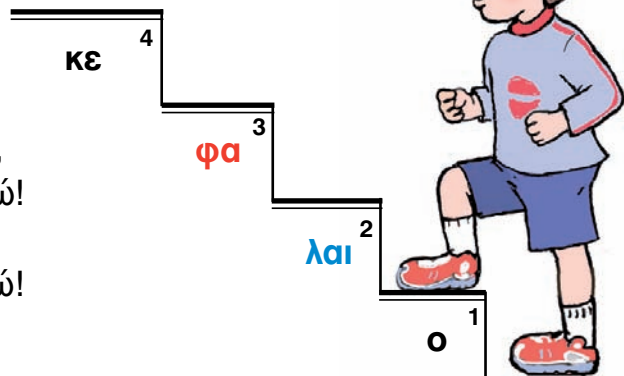
Δε φτάνει όμως τις συλλαβές μόνο να μετρούμε, πρέπει και τους τόνους σωστά να πούμε! Ένα τόσο δα σημαδάκι, και η λέξη όλη αλλάζει!

8

Η σκάλα με τους τόνους

Γράφω μια λέξη, τέσσερις συλλαβές έχει! Αν στο πρώτο σκαλί σταθώ, τόνος δεν υπάρχει εδώ! Αν στο δεύτερο σκαλί σταθώ, ένα **κεφαλαίο** γράμμα συναντώ! Αν στο τρίτο ανεβώ, του βιβλίου το **κεφάλαιο** κοιτώ! Στο σκαλί το πάνω το μεγάλο τόνο δεν μπορώ να βάλω!

Αν θέλεις να δεις τα παιχνίδια με τον τόνο, πήγαινε στις σελίδες 13 και 14 του **Τετραδίου Εργασιών**, στις **ασκήσεις 6** και **7**.

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να διαβάζεις κόμικς.
- ✓ Να αλλάζεις ένα διάλογο και να τον κάνεις μικρή ιστορία.
- ✓ Να αλλάζεις ένα κείμενο και να το κάνεις διάλογο.
- ✓ Τους ήχους που γράφονται με δύο γράμματα.
- ✓ Να γνωρίζεις τα σύμφωνα που μπαίνουν στο τέλος των λέξεων.
- ✓ Να ξεχωρίζεις ποιες λέξεις δεν παίρνουν τόνο.

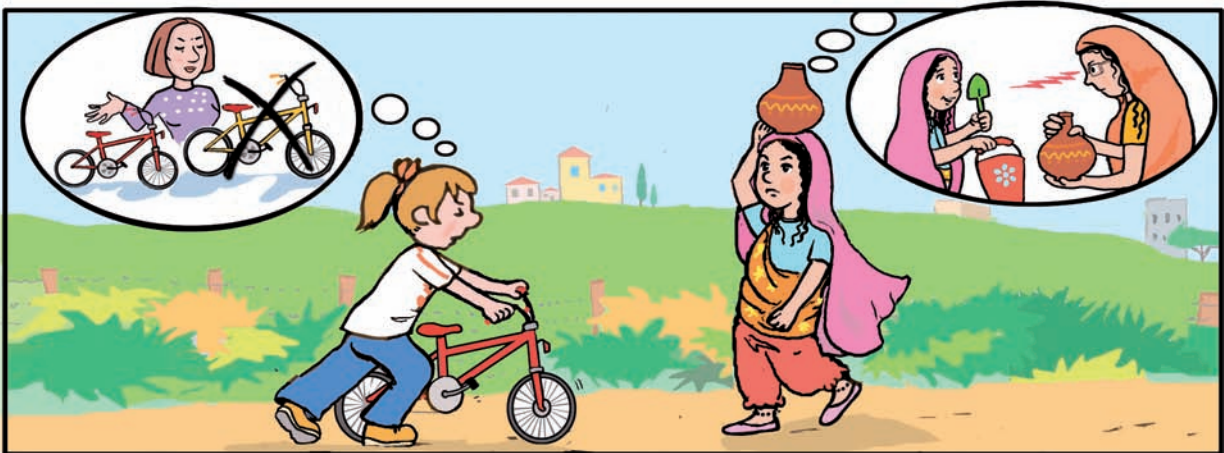
- ☀ Τι παρατηρείς σε αυτές τις εικόνες;
- ☀ Τι κάνουν τα παιδιά;

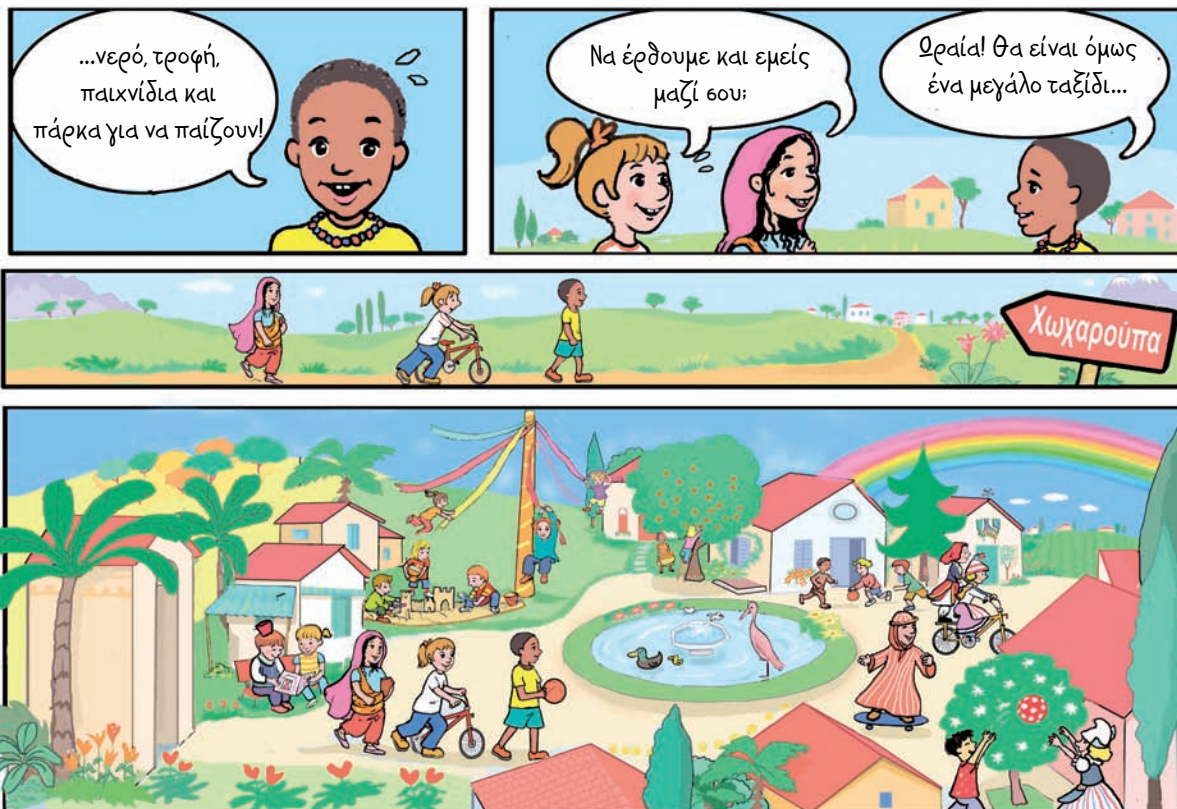
1

Η Χαρά και ο Αρμπέν διαβάζουν ένα κόμικς από το περιοδικό «Χωχαρούπα».

Χωχαρούπα

2

Σκέψου και απάντησε.

- ☀ Ποιος είναι ο τίτλος του κόμικς που διάβασες;
- ☀ Ποιοι είναι οι ήρωες της ιστορίας;
- ☀ Γιατί είναι στενοχωρημένη η Νου στην πρώτη εικόνα;
- ☀ Γιατί είναι στενοχωρημένος ο Ραφαέλ;
- ☀ Πού θέλουν να πάνε οι ήρωες;
- ☀ Πώς είναι αυτή η πόλη;
- ☀ Τι βλέπεις στην τελευταία εικόνα;

3

Αν ήσουν η Χαρά ή ο Αρμπέν, πώς θα έλεγες αυτή την ιστορία στη Γαλήνη και στο Λουκά;

4

Διάβασε τα κείμενα και πρόσεξε τις εικόνες.

Ιστορίες με εικόνες

Πάντα οι άνθρωποι έφτιαχναν ιστορίες με εικόνες.

Άλλοτε οι άνθρωποι ζούσαν στα σπήλαια και ζωγράφιζαν ιστορίες πάνω στους βράχους.

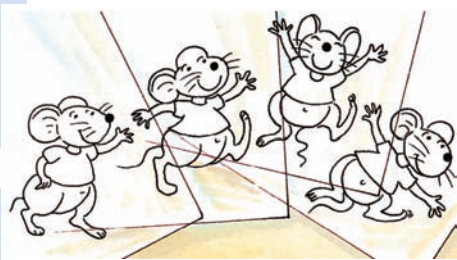
Στην Αίγυπτο έφτιαχναν ιστορίες με εικόνες πάνω σε παπύρους.

Στη χώρα μας ζωγράφιζαν ιστορίες πάνω σε αγγεία ή τις σκάλιζαν πάνω σε μάρμαρο.

Στις εκκλησίες οι εικόνες διηγούνται ιστορίες των αγίων.

Και στα κινούμενα σχέδια που βλέπουμε στον κινηματογράφο ή στην τηλεόραση, καθεμιά από τις κινήσεις των ηρώων σχεδιάζεται χωριστά.

Έχεις δει άλλη φορά εικόνες που μοιάζουν με αυτές; Πού;

Μάθε να γράφεις σωστά τι έκαναν οι άνθρωποι στην Αίγυπτο.